

Likumprojekta “Grozījumi Militārā dienesta likumā” sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

Tiesību akta projekta anotācijas kopsavilkums	
Mērķis, risinājums un projekta spēkā stāšanās laiks (500 zīmes bez atstarpēm)	Likumprojekta “Grozījumi Militārā dienesta likumā” mērķis ir novērst atsevišķu normu dublēšanos pēc likumprojekta “Par bērnu un jauniešu izglītošanu valsts aizsardzībā” un “Militārās disciplinārbildības likums” spēkā stāšanās. Likumprojekts stāsies spēkā atbilstoši Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 4. pantam. Atsevišķi tā panti stāsies spēkā, stājoties spēkā iepriekš minētajiem likumiem.

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Likumprojekts ir izstrādāts pēc Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku iniciatīvas.
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>Aizsardzības ministrija virza pieņemšanai likumprojektu “Par bērnu un jauniešu izglītošanu valsts aizsardzībā”, kas regulēs jautājumus, kas skar bērnu vai jauniešu, darbošanos Jaunsardzē un valsts aizsardzības mācības apgūšanu. Proti, jaunajā likumā ir iekļauts Militārā dienesta likuma (turpmāk – MDL) 17.¹ panta pirmās, trešās, ceturtās un piektās daļas regulējums. Savukārt Ieroču aprites likuma 94. panta pirmā daļa kopš 2019. gada 10. aprīļa paredz Jaunsardzes centram tiesības iegādāties, glabāt un izmantot ieročus un munīciju, dublējot MDL 17.¹ panta pirmās daļas otrajā un trešajā teikumā noteikto.</p> <p>MDL 17.¹ panta sestā daļa un 63. panta otrās daļas 4. punkts paredz jaunsargu ieskaitīšanu dienestā rezervē pēc aizsardzības ministra apstiprinātā jaunsargu interešu izglītības programmas speciālā kursa sekmīgas nokārtošanas. Tomēr praksē daļu no šīs apmācības jaunsargi jau apgūst valsts aizsardzības mācību (turpmāk – VAM) laikā un divās VAM praktisko iemaņu nometnēs. Tā kā lielākā daļā šo jaunsargu ir nepilngadīgi, dienestam rezervē atlikušās nelielās apmācības daļas apgūšana ir iespējama pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas. Tādējādi pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas šiem jaunsargiem būs jāapgūst nevis atsevišķs apmācību kurss, bet trūkstošās tā daļas. Šos nosacījumus var attiecināt arī uz valsts aizsardzības mācību apgūvušām personām. Pēc ieskaitīšanai rezervē nepieciešamās apmācības apgūšanas jaunsargs un valsts aizsardzības mācību apgūvušā persona dos karavīra zvērestu un tiks ieskaitīta dienestā rezervē. Lai</p>

	<p>to noteiktu likumā, tiek attiecīgi precizēts MDL17.¹ panta sestā daļa un 63. panta otrās daļas 4. punkts.</p> <p>MDL 41. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4. un 5.punktā ir noteikts, ka kareivju, instruktoru un jaunāko virsnieku maksimālais vecums dienestā rezervē ir 55 gadi. Kareivju un instruktoru sastāva profesionālā dienesta karavīru, kas ieņem svarīgas profesijas kvalificēta speciālista amatu, saskaņā ar aizsardzības ministra noteikto militāro speciālistu amatu sarakstu var atvaļināt, viņam sasniedzot 55 gadu vecumu, bet virsnieku sastāva karavīru — viņam sasniedzot 60 gadu vecumu. Ievērojot valsts aizsardzības vajadzības saglabāt apmācītus un kvalificētus karavīrus dienestā, kā arī valstī notiekošo pensijas vecuma paaugstināšanu, nepieciešams palielināt kareivju, instruktoru un jaunāko virsnieku grupas maksimālo dienesta vecumu rezervē no 55 gadiem līdz 60 gadiem, kā arī nodrošināt iespēju ilgāk pildīt dienestu pārējiem augsti kvalificētiem karavīriem, kuri atbilst dienestam noteiktajām prasībām. Grozījumi ļaus arī mobilizācijas gadījumā iesaistīt Nacionālo bruņoto spēku uzdevumu izpildē lielāku skaitu labi apmācīto rezerves karavīru.</p> <p>Atbilstoši pašreizējam regulējumam (MDL 71. pants), karavīrs, kas prettiesiskas, vainojamas rīcības dēļ ir nodarījis zaudējumus kādai no Nacionālo bruņoto spēku vienībām vai iestādei, kurā viņš ieņem amatu (turpmāk – juridiskā persona), atlīdzina šai juridiskai personai radušos zaudējumus. Tā kā karavīru apgādes pārvalde ar materiāltehniskiem līdzekļiem tiek nodota Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram, grozījumi paredz iespēju atgūt arī šai iestādei nodarītos zaudējumus.</p> <p>Lai vienā normatīvajā aktā noteiktu karavīru un zemessargu disciplināro atbildību, Aizsardzības ministrija sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem izstrādāja likumprojektu “Militārās disciplināratbildības likums”. Šis likumprojekts nosaka militārās disciplīnas nodrošināšanu, karavīru un zemessargu disciplināratbildības pamatu un tiem piemērojamos disciplinārsodus, kā arī kārtību, kādā izskatāmi jautājumi par karavīru un zemessargu saukšanu pie disciplināratbildības.</p> <p>Likumprojektā “Militārās disciplināratbildības likums” tika iekļauta MDL 6. panta norma. Līdz ar to attiecīgās tiesību normas ir izslēdzamas no MDL.</p> <p>MDL 9. panta otrās daļas 3. punkts nosaka deleģējumu Ministru kabinetam noteikt karavīru disciplināro atbildību — Karavīru un zemessargu militārās</p>
--	--

		<p>disciplīnas reglamentā. Ņemot vērā, ka karavīra disciplināro atbildību turpmāk noteiks Militārās disciplināratbildības likums, uz kuru tiks pārcelts regulējums no Disciplīnas reglamenta, tad no MDL 9. panta otrās daļas ir izslēdzams 3. punkts. Tādējādi līdz ar šī likumprojekta un saistītā likumprojekta “Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā” spēkā stāšanos spēku zaudēs Ministru kabineta 2010. gada 5. oktobra noteikumi Nr.947 “Karavīru un zemessargu militārās disciplīnas reglaments”.</p> <p>Ar likumprojektu paredzēts papildināt MDL 70. pantu ar trešo daļu, nosakot, ka karavīru saukšanu pie disciplinārās atbildības nosaka atsevišķs likums.</p> <p>MDL 47. panta trešā daļa tiek papildināta ar pienākumu atvaļinātajam karavīram ievērot sabiedriskās kārtības noteikumus, valkājot formas tērpu. Attiecīgi ir precizēta arī 47. panta piektā daļa.</p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas un publiskas personas kapitālsabiedrības	Aizsardzības ministrija un Nacionālie bruņotie spēki.
4.	Cita informācija	Likumprojekta izpildi Aizsardzības ministrija nodrošinās programmai 22.00.00 “Nacionālie bruņotie spēki”

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Likumprojekts attiecas uz profesionālā dienesta karavīriem, rezerves karavīriem, jaunsargiem un valsts aizsardzības mācību apguvušām personām.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Likumprojekts šo jomu neskar.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Likumprojekts šo jomu neskar.
4.	Atbilstības izmaksu monetārs novērtējums	Likumprojekts šo jomu neskar.
5.	Cita informācija	Nav.

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

Likumprojekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu

1.	Saistītie tiesību aktu projekti	Likumprojekts “Militārās disciplināratbildības likums” un Grozījumi Latvijas Republikas Zemessardzes likumā. Šiem likumprojektiem jāstājas spēkā
----	---------------------------------	--

		vienlaikus.
2.	Atbildīgā institūcija	Aizsardzības ministrija.
3.	Cita informācija	Līdz ar likumprojekta “Militārās disciplinārbildības likums”, likumprojekta “Grozījumi Militārā dienesta likumā” un likumprojekta “Grozījumi Latvijas Zemessardzes likumā” spēkā stāšanos, spēku zaudēs Ministru kabineta 2010. gada 5. oktobra noteikumi Nr.947 “Karavīru un zemessargu militārās disciplīnas reglaments”.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām

Likumprojekts šo jomu neskar.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes

1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Sabiedrības pārstāvji var līdzdarboties likumprojekta izstrādē pēc tā publicēšanas Aizsardzības ministrijas un Ministru kabineta tīmekļa vietnēs www.mod.gov.lv un www.mk.gov.lv .
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	
3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	
4.	Cita informācija	Nav.

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Aizsardzības ministrija, Nacionālie bruņotie spēki
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Likumprojekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav.

Iesniedzējs:
Aizsardzības ministrijas
valsts sekretārs

Jānis Garisons

V.Upeniece 67335241
Vita.Upeniece@mod.gov.lv